

állami kórházat kilátásba nem helyezhet. Informálódttam az államsegély kérdésében is és azt az értesülést nyertem, hogy az új kórház építési költségeihez egymillió kétszáz-ezer korona állami hozzájárulás biztosítva van, amely összeget három év alatt fogja a miniszter folyósítani, de nem a legközelebbi három évben, hanem később. Hátra van még a Korb Flóris által készített kórháztervek jóváhagyása is, amely tervek ellen a miniszter tudvalevőleg észrevételeket tett és csupán elvben hagyta jóvá annak idején. A tervek sorsa is hamarosan eldől.

MIT MOND A KÖZÖNSÉG?

Az a levél, amit a kórház kérdésében a közönség köréből kaptunk teljes szövegében így hangzik:

A városi párt szózata hosszú évek óta az első erőteljes megnyilvánulása a polgárság akaratának. Céltudatos követelés, mely formájában, hangjában elűt a sablonos indítványtól.

Kiérezhető belőle, hogy Szeged polgárai most már nem kérnek, hanem végre-valahára követelnek! És ez jól van így. Éveken keresztül a legnagyobb pénzűzés idejében: csupa ötlet, nap-nap után új programot, új terv merült föl, de a kivitelezés rengeteg terveknek akkorára maradt, mikor pénz nem kapható. Évek lanyhasága, céltudatos munka hiánya boszolja meg magát. Közben a szegedi és fővárosi lapok döngtetik a város háza kapuját, sürgetik, támadják a tanácsot, hogy a szegedi botrányfészek — köz-kórház a neve — egy új kórház építése által pusztuljon. *Nincs az a hét, hogy a kórház nyomorúsága fel ne zavarja a lakosság türelmét*, nincs az az évszak, hol e nagy város orvosi kara — megfelelő járványkórház hiányában — csüggedve és tehetetlenül nem állna egy vörheny, kanyaró stb. járvánnyal szemben.

Végre talpra áll a polgárság, követeli az új kórházat hangosan, de legyenek elkészülve a torony alatt: *ma-holnap még sokkal hangosabban és radikálisabban!* S ugyanakkor a pénzügyi tanácsos jobbat nem tud, mint a pótdó emelésének régi mumusával ijesztgetni. Kérem szeretettel a tanácsos urat: alig pár hete — a mainál rosszabb pénzügyi helyzet mellett — épen a tanácsos ur ajánlotta, mint sürgős vállalatot, hogy a város építse a nagykorú villamos közúti vasutat. Erre lett volna egy pár millió a pótdó emelése nélkül? Vagy csak nem képzelte ezt lukratív vállalatnak?

Tehát csak következetesen! A kórház 3 milliós kölcsönének fizetjük már évek óta az amortizációs (5 és egynegyed százalékos) részletét, tehát *új teher nem hárul a közönségre*.

És ha a kölcsön valamivel drágább lenne, egy néhány ezer korona többlet nem ingathatja meg a többmillió mérleget. Csak egy kis jóakaratot és őszinteséget kérünk!

Azt olvassuk, hogy a kórház árvíz óta nem volt oly jó, mint most. 1876-ban — tehát három évvel az árvíz előtt épült a kórház egy része, ma ennek és az 1810-ben épült résznek egész földszintje hasznavehetetlen, árva, mennyezetek alátámasztva, hogy *legálább az emeletet használhassák; a főkapun bejárni tilos, mert életveszélyes; a kórház egy osztálya magánháza kihelyezve, lépcsőházak, folyosók leizzadt vakolatától csupasz falakkal, büz, penészesedés: ez a mostani, olyan kiváló helyzet!*

Különben jól mondja a polgármesterünk: *ha a közönség akarja, hát legyen; a város teljesíti; az 1 millió államsegélyre feltétlenül számíthatunk.*

Igenis akarjuk és köszönettel vesszük a polgármester ur ebbeli nyilatkozatát és ígéretét.

A tanácsos mulik most csak, hogy a közóhainak akadályokat, nehézségeket ne gördítsen útjába, hanem ellenkezőleg: szeretettel és jóindulattal kezelje e kérdést.

Szeged nagygyáfejlesztése.

Elmondta: Nagy Gyula királyi főmérnök.

Amidőn a Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület szegedi osztálya megalakult, kimondott programjának egyik főpontja az volt, hogy élénk figyelemmel kíséri városunk műszaki fejlődését és minden egyes esetben kész irányító eszmékkal és szakvéleménnyel szolgálni. — Kiváló minőségű polgármesterünk felfogta ezen kijelentés nagy horderejét és felavatási ünnepségünkön elmondott üdvözlő beszédében ezen közhasznú ajálkozást a város közönségének nevében örömmel elfogadta s kérte osztályunkat, hogy sok és nagy műszaki kérdések megoldása előtt álló városunknak, e tekintetben mindenkor segítségére legyünk. Minthogy a jelen időben városunk fejlődési történetének egy fontos forduló pontjához érkezünk és mivel ez idő szerint a megoldandó műszaki kérdések egész halmazának sürgős kivitelezése állunk; az általános pénzügyi viszonyok pedig már annyira javultak, hogy a legsürgősebb létesítményekre szükséges befektetési összegek ma már elég kedvezően megszerezhetők, időszerűnek találtam, hogy mindezeket a kivitel sürgősségének szempontja szerint sorrendbe szedve osztályunkban a szönyegre hozsam, hogy a még szükséges megvitatások és megbeszélések után azok kivitelének előmozdítására a városi hatóságoknak szakvéleménnyel szolgálhassunk.

Közbeszúrva megjegyzem, hogy a fogadalmi templom építése körül beállott bonyodalmak elkerülhetők lettek volna, ha e tárgyban szakosztályunkhoz megkeresés intéztetik.

(Mindenek előtt meg kell jegyezni, hogy ezen óriási anyagot felölelő kérdéseknek, csakis azon részleteivel óhajtok foglalkozni, melyek a város kellő rendezésére, a bekövetkezendő 5—6 esztendőben okvetlen kivitel alá kell, hogy kerüljenek.)

Ezen vállalkozásom az ősi városom iránt érzett nagy szeretetem és büszkeséggel párosult rajongásomból kapott lökötő erőt. Mielőbb szeretném megvalósítani látni városunkban a szükségessé, a szépet, a nagyot; illetve annak előmozdításához, hacsak egy szemernyivel is hozzájárulni. Megjegyzem azt is, hogy fejtegetéseimnek személyi életem nincs. Mert hisz minden elmaradottság vagy rendszertelenség okait nem egyesekben, hanem az eddigi viszonyokban, a mindent halogató vaskalapos rendszerben kell keresnünk.

Behatóbban vizsgálva városunk jelenlegi állapotát, arról győződünk meg, miszerint szépen fejlődő és rendezettnak látszó belvárosunk mellett a külvárosrészek elhanyagoltak és rendezetlenek. — Egy nagy város létfontartásához okvetlen szükséges berendezések csak részben vannak meg és hogy a 20—30 év óta huzódó legszükségesebb alkotások, rendezések kérdései még mai napon is kétes megoldás előtt állanak.

Ilyen, városunk helyes fejlődését akadályozó tényező a városi műszaki hivatal elégtelensége, illetve kellő hatáskörnélkülisége és ebből eredő nehézkes működése.

Azon óriási tömegű közel jövőben már okvetlen megoldandó műszaki feladatok feltétlenül megkívánják, hogy első sorban a városi műszaki hivatal haladéktalanul újja szerveztessék.

Az egész hivatal élére egy önálló hatáskörrel bíró műszaki tanácsnoki állás szervezendő, mely állásra megfelelő illetményekkel egy országos tekintélyű, akarat és tett erős városi mérnökkel lenne gondoskodva. A műszaki tanácsnok nemcsak az összes műszaki és ezzel kapcsolatos ügyek vezetését, tervezését és kivitelét irányítaná és ellenőrizné, hanem mindenütt előadója, szakértő magyarázója volna az említett ügyeknek. A kellő illetményt a rendes tanácsnoki fizetésen felül működési pótlék címen lehetne kiegészíteni.

Az egyes osztályok vezetésére szintén a mostaninál jobb illetményekkel, kellő ta-

pasztalatokkal bíró kiváló szakemberek élet-hossziglani időtartamra volnának kinevezendők. — Az ebből eredő látszólagos több kiadás a városnak nem csak a sikeresebb, ta-karékosabb építkezésekből, hanem az ily módon többször nélkülözhető idegen szakértők megtakarítható díjazásaiból rövid időn belül bőven megtérülne.

Ismételten értekezésem keretében részletezni óhajtom mindazokat az elodázhatatlan műszaki kérdéseket, melyeket az ekként újja szervezett műszaki hivatal segítségével a hatóságoknak teljes buzgalma mellett a bekövetkezendő 5 esztendő alatt, tehát 1919. év tavaszáig az árvízkatasztrófa 40 éves fordulójáig végre kell hajtani; nemcsak azért, hogy ezzel már a türelmetlenség legnagyobb fokán levő kíváncsalmaknak elég tétessék, hanem azért is, hogy akkor nagyobb ünnepségek keretében az egész világnak büszkén bemutathassuk, hogy Szeged város polgárai előtt nem hiába hangzott el a királyi szó: „Szeged szebb lesz, mint volt.”

A számtalan kíváncs, szükséges létesítmények közül legsürgősebbnek tartom első sorban az általános csatornázás, külvárosi vízvezeték és a nagy köz-kórház létesítését. — Természetesen most már kötelezőnek tartom a tüzelőlakatany és a köztisztasági telep mielőbbi kiépítését is.

I. Mindenek előtt tehát megkezdendő a város általános csatorna hálózatának kiépítése.

30 éves huzavona és rendszertelenségek után ma már ennek felsőbb bírálatával és elfogadott tervezete részletkidolgozásban is megvan. — Így még az 1914. évben feltétlenül kiépítés alá kell venni a két főgyűjtő csatornát és a kiömlőt, illetve szivattyutelepet mintegy 1,5 millió korona költséggel. — Az elhelyezésre való vonatkozást a feltöltési kérdéssel kapcsolatosan fogom érinteni.

1915. évben a múlt évi munkák folytatása és befejezése s mindama meglévő használható állapotban lévő csatornák bekapcsolása történnék meg, melyek az új fő csatornával közvetlen összeköthetők volnának. Megkezdetnék kellő sorrendben mindama belvárosi és külvárosi mellécsatornák kiépítése is, melyek a már eddig teljesen rendezett utcákban létesítendők lesznek. Ez évi költség mintegy 2,5 millió koronát tenne ki. Természetesen a csatornák bekapcsolásával egyidejűleg a csatornahálózat üzembe vétetnék. — 1916. évben létesülnének rendezettség és forgalom szempontjából sorba vett utcák gyűjtőcsatornái; beleértve természetesen azokat is, melyekben az ugyanazon időben már felállított külvárosi vízvezeték hálózata kiterjesztett. Ez évi költség 1,5 millió koronára tehető.

(Folytatása következik.)

Mielőtt

Willamos vagy gázcsillárt szerelne be, tekintse meg **FONYÓ** SOMA modern csilláraktárát **SZEGED, Kölcsey-utca 4. sz.** Gyári árak!

Legújabb férfi divat-szövetek, női angol Costüm-szövetek

legolcsóbban beszerezhetők

Holtzer és Társa

posztó-áruházában

VÁR-UTCA 7. SZ. (Postával szemben.)